

Obsah

Úvod	9
Stvoření k obrazu a podobnosti Božímu	9
1. Zbožštění člověka	11
I. „Člověk, posílen láskou, se Bohem proměňuje v boha“	12
+ Vyjít od osoby	12
Člověk, stvořen k obrazu a podobnosti Božímu,	
je stvořen pro vztahy	14
Křesťanský ideál je dokonalost vztahu	14
Dokonalost společenství	15
Hřích je falzifikace vztahu	16
+ Lidská jednota je „jednotou duchovní a dialogickou“	16
Pascha a inkarnace, jediný základ,	
jak hovořit o člověku	17
Pojem zbožštění se objevuje od	
doby pohanského starověku	18
+ Patristické téma: člověk je Boží, protože Bůh je lidský	20
II. Spása jako ospravedlnění a posvěcení	20
Spravedlnost Boží je spásou člověka	21
Spása je vztahem směřujícím od Boha k člověku	21
Milost a zbožštění	24
+ Svatost Ducha svatého, který nám byl dán	25
III. Naše zbožštění je dílem Ducha svatého v nás	27
Duch: apofatismus a společenství	28
+ Pneumatologická antropologie	28
+ Duch Boží a duch člověka	29
Vinný kmen a ratolesti	29
Duch jako noûs: poznání a láska	32
+ Srdce, místo Ducha	33
Zbožštění v několika slovech	36

2. Zbožštění a vtělení	37
I. „Bůh se stal člověkem, aby se člověk stal bohem“	38
Atanáš	40
II. Spojitost mezi vtělením a stvořením	42
Stvoření „podle obrazu“: člověk logikós	
kontempluje Lógos	42
Člověk a-logikós – hříšník	43
† Od falešné ideje Boha k falešnému zbožštění	46
Člověk mezi stvořením a nestvořením	46
Ontologická katastrofa	48
III. Vtělení a zbožštění	50
Viditelný pro nás a pro naši spásu	50
Askeze a rozlišování: vtělení ze strany člověka	53
Ctnost askeze je „přirozená“	55
Rozlišování	56
Služba lásky a pomoc v rozlišování	59
Mnišství totožné se zbožštěním	60
Zbožštění: být sám, být společně, být krásným	61
3. Tělo k obrazu Zmrtvýchvstalého	64
I. Boží slávou je člověk, který žije, živý je člověk ztvárněný	
dvěma Božíma rukama: Slovem a Duchem svatým	66
Irenej	66
Naléhavost rozlišovat mezi pravým a nepravým poznáním	67
Teologie: růst v lásce	68
† Antropologie	70
† Jaké je spojení mezi duší a Duchem?	75
II. Tělo má účast na tom být obrazem	78
Co znamená být obrazem Božím ve vztahu	
k lidské tělesnosti?	79
Sláva Boží, žijící člověk: neporušitelnost a nesmrtelnost	83
† III. Aktuální poselství o těle a tedy o člověku	86
Člověk je slávou Boží	86
Důstojnost	86
Paradox	87
Člověk je prach	87

† Tělo je zaslíbenou zemí	89
Eucharistie: vzdávání díků, zjevení slávy	90
Čas přátelství	91
Zaslíbená země: naše oživené tělo	92
† Když se Duch „zasnoubí“ s tělem	93
4. „Věřím v Boha Otce Stvořitele“	
Zbožštění a stvoření	94
I. Věřím v Boha Otce Stvořitele	96
Řád v chaosu	96
Stvoření ex nihilo	97
Stvoření a víra v Boha Otce	97
Stvoření a věda	98
† Stvoření a ateismus	101
Stvoření jako výroba	102
Rovněž falešné je pojetí stvoření jako aktu, který je počátkem času	103
Na počátku ... v Kristu	104
II. V Písmu svatém je vztah vyjádřen jako smlouva, osvobození, stvoření	105
Postupné pochopení stvoření podle zkušenosti víry	106
Stvoření a dějiny spásy	109
Kristus, nová smlouva pro věčný život	109
II. Od ničeho k lásce: nové stvoření jako společenství vzkříšených	111
Abrahám: plodnost smlouvy	112
Mojžíš: osvobození lidu a mystická zkušenost	114
Jób: zaslíbení účasti na Božím životě	116
Jeho přikázání je život věčný	116
Jistá trichotomie církve – obrazu Božího	118
5. Matka Boží, „zaslíbená Země“ (Akathistos, XI)	120
Matka Boží, Panna a Matka nového lidství v Kristu	121
Sestoupení Ducha svatého na stvoření k obrazu a podobnosti Božímu	123
Maria, tvor plný milosti	129
Plnost milosti umožňuje příchod plnosti času, pro který poslal Bůh svého Syna	131

Maria zjevuje identitu lidství, stvořenou k obrazu a podobnosti Božímu tím, jak je Nevěstou, Matkou, Pannou	134
Nevěsta	135
Matka	135
Panenství – pokora: pokora, která se Bohu líbí	137